

Total No. of Printed Pages—7

5 SEM TDC DSE SOC (CBCS) 1 (NH)

2 0 2 3

(November)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Elective)

(For Non-Honours)

Paper : DSE-1

(Religion and Society)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

- (a) “ধৰ্ম হ’ল পৱিত্ৰ সত্তাৰ লগত সম্বন্ধ থকা বিশ্বাস আৰু একেধৰণৰ আচৰণৰ এটা পদ্ধতি, যি অনুসৰণ কৰা সকলোকে এক নৈতিক সম্প্ৰদায় হিচাপে একত্ৰিত কৰি ৰাখে।” কথাষাৰ কৈছিল

“Religion is a unified system of beliefs and practices relative to sacred things which unite into one single moral community..., all those adhere to them.”

It is said by

- (i) ইমাইল দুৰ্বেইম

Emile Durkheim

(2)

(ii) টি. বি. বটম'ৰ
T. B. Bottomore

(iii) মৰিছন
Morrison

(iv) মেক আইভাৰ আৰু পেজ
MacIver and Page

(b) *The Elementary Forms of the Religious Life* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক হ'ল

The author of the book, *The Elementary Forms of the Religious Life* is

(i) মেক্স বেবাৰ
Max Weber

(ii) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim

(iii) মৰিছন
Morrison

(iv) টালকট পাৰছনচ
Talcott Parsons

(3)

(c) 'ধৰ্মনিৰপেক্ষ' ধাৰণাৰ জনক হ'ল
The founder of the idea of 'secularism' is

(i) হাৰমেন কুলকি
Hermann Kulke

(ii) জৰ্জ জেকব হলিয়াক
George Jacob Holyoake

(iii) জি. এছ. ঘূৰী
G. S. Ghurye

(iv) মেক্স বেবাৰ
Max Weber

(d) বেদ হৈছে
Veda is

(i) ইছলাম ধৰ্মৰ ধৰ্মপুথি
religious book of Islam religion

(ii) হিন্দু ধৰ্মৰ ধৰ্মপুথি
religious book of Hindu religion

(iii) জৈন ধৰ্মৰ ধৰ্মপুথি
religious book of Jain religion

(iv) বৌদ্ধ ধৰ্মৰ ধৰ্মপুথি
religious book of Buddha religion

(Turn Over)

(e) 'अष्टाङ्गिक मार्ग' कौनटो धर्मत उल्लेख आछे ?
'Eightfold Path' is mentioned in which religion?

(i) बौद्ध धर्म
Buddhism

(ii) जैन धर्म
Jainism

(iii) शिव धर्म
Sikh religion

(iv) इस्लाम धर्म
Islam religion

(f) जैन धर्मत किमानजन तीर्थंकर आछे ?
How many Tirthankaras are there in Jainism?

(i) २२
22

(ii) २७
23

(iii) २४
24

(iv) २५
25

(g) 'त्रिपिटक' कौन धर्म धर्मग्रन्थ ?
'Tripitakas' is the Holy book of which religion?

(i) बौद्ध धर्म
Buddhism

(ii) हिन्दू धर्म
Hindu religion

(iii) शिव धर्म
Sikh religion

(iv) इस्लाम धर्म
Islam religion

(h) बौद्ध धर्म प्रस्थापक कौन ?
Who founded Buddhism?

(i) सिद्धार्थ गौतम
Siddhartha Gautama

(ii) ऋषभदेव
Rishabhadeva

(iii) यीशु ख्रिस्ट
Jesus Christ

(iv) गुरु नानक
Guru Nanak

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write on any *four* of the following (**within 150 words** each) :

- (a) ধৰ্ম
Religion
- (b) ইছলাম ধৰ্ম
Islam religion
- (c) শিখ ধৰ্ম
Sikhism
- (d) ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ অৰ্থ
Meaning of secularism
- (e) ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ সামাজিক কাৰ্য
Social functions of secularism
- (f) সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ কাৰক
Factors of communalism

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া (প্রতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

14×4=56

Answer any *four* of the following questions (**within 500 words** each) :

- (a) ধৰ্মৰ সমাজতত্ত্ব বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
4+10=14
What do you mean by sociology of religion? Discuss its scope.

- (b) মেক্স বেবাৰে তেখেতৰ গ্ৰন্থ, *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*ত বৰ্ণনা কৰা ধৰ্ম আৰু যুক্তিকৰণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
Discuss about the religion and rationalization described by Max Weber in his book, *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*.
- (c) “হিন্দু ধৰ্ম এক জটিল ধৰ্ম।” আলোচনা কৰা।
“Hindu religion is a complex religion.” Discuss.
- (d) খ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
Discuss about Christian religion.
- (e) ভাৰতীয় আধুনিক সমাজত বৌদ্ধ ধৰ্মৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
Discuss about the role of Buddhism in modern Indian society.
- (f) “ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সংহতি বিনষ্টৰ এক কাৰক হ’ল সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ।” আলোচনা কৰা।
“Communalism is a factor responsible for national disintegration of India.” Discuss.

***